

Delaktighet och lärande för barn med funktionsnedsättning – utvärdering av skolbaserade interventionen P4C

Maria Borgestig

Bakgrund: Trots satsningar för barn i behov av särskilt stöd i skolan finns det barn med bristande delaktighet som inte uppnår kunskapsmålen. Elever med funktionsnedsättning har ofta begränsad delaktighet i fysiska och sociala aktiviteter i skolan och ökad risk för ohälsa och ouppnådda kunskapsmål. Det råder brist på evidensbaserade skolinterventioner som visar vilka anpassningar som är effektiva. Likaså saknas systematiska arbetsätt för att skapa inkluderande lärmiljö i skolan som främjar alla elevers delaktighet. I projektet prövas och utvärderas den kanadensiska evidens- och skolbaserade modellen P4C (Partnering for Change) i svensk skola. Modellen har potential att stödja arbetsterapeuter i elevhälsan att i nära samverkan med lärare skapa inkluderande lärmiljöer genom ett systematiskt arbetsätt.

Syfte: att utvärdera effekten av Partnering for Change (P4C) på elevers förutsättningar för lärande avseende delaktighet, engagemang och hälsa för elever med bristande delaktighet.

Metod: Fem arbetsterapeuter som arbetar inom elevhälsan har i projektet utbildats på arbetsättet P4C. De har sedan arbetat tillsammans med 9 lärare för att genomföra P4C i sju klasser under 12 veckor. Klasserna har bestått av förskoleklasser och årskurs 1-3 och årskurs 5. Vi har under tiden samlat information om vilka och hur många P4C interventioner man gjort i klasserna. Vi har också samlat data om lärares kunskaper om att anpassa för olika svårigheter, om elevers utförande av skolaktiviteter, engagemang och hälsa innan och efter P4C och som uppföljning terminen efter. Vi kommer under 2023 genomföra P4C i fler klasser och också samla samma typ av data i kontrollklasser för att kunna göra gruppjämförelser och utvärdera effekten av P4C i skolan.

Preliminära resultat: Hittills har 25 skolaktiviteter identifierats där elever hade bristande delaktighet. Utifrån dessa situationer formulerades sammanlagt 24 mål på aktivitets- och delaktighetsnivå för att överbrygga svårigheterna. Totalt genomfördes 73 interventioner i klasserna med P4C för att uppfylla målen och öka elevernas delaktighet. En majoritet av interventionerna gjordes tillgängliga för hela klassen (n=65) och några få för en mindre grupp eller för bara en elev för att förbättra elevers delaktighet. Exempelvis, strategier i klassrummet för att förbättra klassens skolarbete, anpassningar av arbetsställning, övningar/hjälpmiddel för att reglera aktivitetsnivå, visuellt stöd och tidshjälpmiddel. Efter 12 veckor med P4C var 21 av 24 aktivitetsmål helt eller delvis uppnådda. Preliminärt visar resultatet att lärare skattade elevernas utförande av skolaktiviteter högre efter P4C jämfört med innan, vilket kan betyda att elevernas utförande förbättrades efter P4C. Data har också samlats in utifrån frågeformulär om hälsa och välbefinnande och om elevers engagemang i lärandet. Denna data kommer jämföras med kontrollklasser innan effekten av P4C kan bestämmas.

Konklusion och betydelse: Resultatet visar att P4C kan vara ett användbart arbetsätt för lärare och elevhälsa att samverka för att skapa mer inkluderande lärmiljö. Interventionerna i P4C gjordes främst tillgängliga för hela klassen istället för på individnivå. De flesta mål som formulerades för ökad delaktighet uppfylldes. Samtidigt som P4C bidrar till bättre förutsättningar att delta för elever med funktionsnedsättning verkar P4C även fungera förebyggande för klassen. Resultaten är preliminära och behöver jämföras med data för kontrollklasser innan några slutsatser kan dras.

Spridning av resultat

Vetenskapliga publikationer och manus

Meuser S, Borgestig M, Lidström H, Hennissen P, Dolmans D, Piskur B (2022). Experiences of Dutch and Swedish Occupational Therapists and Teachers of Their Context-Based Collaboration in Elementary School. *Journal of Occupational Therapy, Schools, & Early Intervention*, DOI: [10.1080/19411243.2022.2143465](https://doi.org/10.1080/19411243.2022.2143465)

Partnering for Change (P4C) in Sweden - an Intersectional Collaborative Intervention to Create an Inclusive Learning Environment and Increased Conditions for Learning for Pupils at Risk of Unhealth, Exclusion and Low Academic Achievements- a Study Protocol. (i manus).

Utöver dessa finns ytterligare ett artikelmanus för genomförbarhetsstudie i P4C. Vetenskaplig artikel kommer även färdigställas för den pågående studien.

Föredrag

Genomförda presentationer på nationella och internationella konferenser/föredrag:

M Borgestig & H Lidström. *Arbetsterapeutiska insatser till elever i skolan – genomförbarhet av den skolbaserade interventionen P4C*. Konferensbidrag med muntlig presentation på Arbetsterapiforum 2021.

M Yngve. *Partnering for Change (P4C) in a Swedish context*. Muntlig presentation på seminariet Swedish research network for participation and school-based interventions, 21 oktober 2021.

H Lidström, M Holmefur & M Borgestig. *Is the Occupational Therapy Intervention Partnering for Change (P4C) feasible for Swedish school contexts?* Muntlig presentation på konferensen the 18th WFOT CONGRESS Occupational R-evolution, 28-31 augusti 2022, i Paris.

Kommande presentation:

V Baric, H Lidström & M Borgestig. *Uppföljning av arbetsterapeutiska insatser för elever med bristande aktivitetsutförande i skolan- P4C*. Accepterat konferensbidrag för muntlig presentation på Arbetsterapiforum, 13-14 mars 2023.

Annat

Forsknings- och erfarenhetsutbyte om P4C pågår regelbundet med forskare på Zuyd University i Nederländerna, vilket resulterat i en vetenskaplig artikel samt skapandet av det internationella nätverket Joint Innovation Partnership for Learning (JIP4L). Nätverket syftar till att stödja fortsatt tillämpning och lärande om P4C.